

के तपाईंको घर पानीले रसाएको छ ?
अब चिन्ता नगर्नुहोस !
चिन्ताको समाधान Waterproofing ले गर्ने छ । 900% ग्यारेन्टीका साथ समस्याको समाधान ।
सम्पर्क: प्रगति ट्रेड कन्सल्ट
रानीपोता, पोखरा-११ (रिजिस्टर्ड पार्टी व्यलेसको बजिक)
०६१-५७८०८८, ८८५६०२२३३३, ८८६६८९८७७७

पोखरापत्र

राष्ट्रिय दैनिक

Pokharapatra National Daily

रु. १.५ मा
कलर मिजिटिड कार्ड साथै
तुरुन्त क्यालेण्डर पुस्तक, स्मारिका आदि छपाई गर्नु परेमा
सम्पर्क:
०६१-५७०६५१, ८८५६०७५७७५

□ वर्ष २३ □ अङ्क १८९ □ श्रेणी क्षेत्रीय 'क' □ २०७९ साउन ८ गते आइतबार □ 24 July 2022 □ पृष्ठ ४ □ मूल्य रु. ५।-

नागरिकता विषयमा तराई मधेशका जनतासँग गरेको प्रतिबद्धता पूरा भयो भयो : अध्यक्ष प्रचण्ड

रासस
काठमाडौं, ७ साउन

नेकपा (माओवादी केन्द्र) का अध्यक्ष एवं पूर्वप्रधानमन्त्री पुष्पकमल दहाल 'प्रचण्ड'ले आफूले नागरिकताका विषयमा तराई मधेशका जनतासँग गरेको प्रतिबद्धता पूरा गरेको बताउनुभएको छ।

उहाँले भन्नुभयो 'लामो समयदेखि नागरिकताविहीन नागरिकको समस्या समाधान गर्ने विषयमा मैले पटक-पटक प्रतिबद्धता जनाएको थिएँ। अब यो व्यवहारिक रूपमा कार्यान्वयन भएको छ।'

सर्लाहीको बागमती नगरपालिका सोल्टीबजारस्थित एकीकृत अखिल नेपाल शिक्षक सङ्गठनद्वारा आयोजित कार्यक्रमलाई सम्बोधन गर्दै उहाँले शुक्रबार पारित नागरिकता

विधेयक माओवादीकै कारण सम्भव भएको दाबी गर्नुभयो। 'तपाईंहरूले माओवादी पार्टीलाई बलियो बनाएर आउने दिनमा यहाँका जनताको हकअधिकार, पहिचान र विकास समृद्धि र समाजवादका निमित्त योगदान गर्नुहुनेछ', उहाँले भन्नुभयो, 'नेपालको राष्ट्रिय एकतालाई बलियो पार्नका लागि छिमेकी देश चीन र भारतसँग सन्तुलित राम्रो सम्बन्ध बनाउनुपर्छ।'

मधेसी जनताको चाहनाअनुसार यहाँको शिक्षा, स्वास्थ्य, सडक संरचना माओवादी केन्द्रको अगुवाइमा विकासका काम हुने उहाँले दाबी गर्नुभयो। 'चीन सरकारको एउटा टोलीसँग र भारतीय जनता पार्टीका केन्द्रीय अध्यक्षको निम्तोमा भारतमा गएर सरकारका प्रतिनिधि र पार्टीका

प्रतिनिधिसँग स्पष्ट छलफल भएको छ', पूर्वप्रधानमन्त्री दाहालले भन्नुभयो, 'नेपालको राष्ट्रिय हितका निमित्त, नेपाली जनताको विकास र समृद्धिका निमित्त मैले दुवै छिमेकीबाट त्रिदेशीय सम्झदारी बनाउने, दुवैबाट सहयोग जुटाउने कोसिस पार्टीले गरिरहेको छ।'

अध्यक्ष दाहालले सङ्घीयतालाई बढनाम र कमजोर पार्ने काम भइरहेकाले यहाँको जनता सजग भएर संविधानको रक्षाका निमित्त माओवादी केन्द्रलाई आगामी चुनावमा मत दिनुपर्ने बताउनुभयो। कार्यक्रममा पार्टीका वरिष्ठ नेता नारायणकाजी श्रेष्ठ, नेता प्रल्हाद बुढाथोकीलगायतले जनताका बीचमा गएर पार्टी गतिविधिका बारेमा प्रचार-प्रसार गर्न नेता तथा कार्यकर्तालाई आग्रह गर्नुभयो।

भद्रकाली माविमा सेनिटरी प्याड मेसिन जडान

पोखरापत्र संवाददाता
पोखरा, ७ साउन

पोखरा महानगरपालिका वडा नं. १३ वडा कार्यालयको पहलमा भद्रकाली माध्यमिक विद्यालयमा सेनिटरी प्याड मेसिन जडान भएको छ।

विद्यालयमा आयोजित एक समारोहमा शनिवार पोखरा महानगरपालिका वडा नं. १३ का वडा अध्यक्ष किरण बरालले भद्रकाली माध्यमिक विद्यालयका प्रधानाध्यापक राजेन्द्र भण्डारीलाई मेसिन हस्तान्तरण गरेका हुन्।

सो अवसरमा बोल्दै वडा अध्यक्ष बरालले विद्यालयमा अध्ययन गर्ने छात्राहरूलाई निःशुल्क तथा सहज रूपमा सेनिटरी प्याड प्राप्त गरी प्रयोग गर्ने अवसर प्रदान गर्नका लागि मेसिन हस्तान्तरण गरेको भने। अध्यक्ष बरालले छात्राहरूलाई महिनावारीका समयमाकुनै

असुविधान होस् र पठन पाठनमा कुनै बाधा नपरोस् भन्ने उद्देश्यले आफूले उक्त मेसिन जडानका लागि पहल गरेको र आवश्यक पर्ने प्याड पनि महानगरपालिका र वडा कार्यालयबाट उपलब्ध गराउने प्रतिबद्धता गरे।

विद्यालय व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष लोकबहादुर कार्कीले वडा कार्यालय र विद्यालयको आपसी सहकार्य तथा सहयोगबाट नै विद्यालयको चेतनी विकास सम्भव हुने बताए। अध्यक्ष कार्कीले वडा कार्यालयसँग निरन्तर यस्तै सहकार्य गर्दै अगाडि बढ्ने विश्वास व्यक्त गरेका विद्यालयका सहायक प्रधानाध्यापक लोकचन्द्र खनालले पोखरापत्रलाई बताए।

कांग्रेसभित्रका अन्तर्घातीलाई दण्डित गर्नुपर्छ : वरिष्ठ नेता पौडेल

पोखरापत्र संवाददाता
दमौली, ७ साउन

नेपाली कांग्रेसका वरिष्ठ नेता रामचन्द्र पौडेलले संगठनका कारणभन्दा पनि अन्तर्घातका कारण पार्टी कमजोर बन्दै गएको बताउनुभएको छ।

कांग्रेस तनहुँ जिल्ला कार्यसमितिले शनिबार दमौलीमा आयोजना गरेको स्थानीय तह निर्वाचन समीक्षा कार्यक्रमलाई सम्बोधन गर्दै उहाँले आफैँभित्रको अन्तर्घातले कांग्रेस खुम्चिन पुगेको उल्लेख गर्नुभयो। 'पार्टीभित्र अन्तर्घातको सुरुआत धेरै अगाडिबाट भयो, आफैँभित्रको अन्तर्घातले खुम्चिन पुगेका छौं, यसमा समीक्षा हुन जरुरी छ, यसमा आत्मनिरीक्षण हुन जरुरी छ', उहाँले भन्नुभयो, 'यसमा कसैले पनि ढाकछोप

गर्ने प्रवृत्तिलाई प्रोत्साहन गर्न हुँदैन, ढाकछोप गर्दै जाँदा गल्ती दोहोरिँदै जान्छ।' वरिष्ठ नेता पौडेलले अन्तर्घातीलाई दण्डित गर्नुपर्ने बताउनुभयो। 'अन्तर्घाती कुनै न कुनै रूपबाट दण्डित हुनुपर्छ, पार्टीले कारबाही गरेर ननिनाले पनि त्यसलाई समाजले दण्डित गर्छ, उहाँले भन्नुभयो। पैसावालाहरूको बोलाबाला बढ्दै जाने र निष्ठावान कार्यकर्ता पाखा लाग्दै जाने प्रवृत्तिको अन्त्य गर्नुपर्ने वरिष्ठ नेता पौडेलको भनाई थियो। 'यसले लोकतन्त्र त कमजोर हुन्छ हुन्छ, राष्ट्रियता नै समाप्त हुने खतरामा बढ्दै जान्छ', उहाँले भन्नुभयो। गठबन्धन आदर्श र सिद्धान्तका कारण नगरिएको

बताउँदै वरिष्ठ नेता पौडेलले कांग्रेसभित्रका अन्तर्घातका कारण पार्टी कमजोर बन्दै गएको बताउनुभयो। कांग्रेसका केन्द्रीय सदस्य प्रदीप पौडेलले गठबन्धन गरेर लोकप्रिय काम नगर्ने हो भने सरकारमा बसिरहनुको पनि अर्थ नहुने बताउनुभयो। उहाँले चुनावमा गठबन्धन नगरी बहुमत ल्याउने हो भने लोकप्रिय काम गर्नुपर्ने आवश्यकता रहेको बताउनुभयो। कार्यक्रममा कांग्रेसका जिल्ला सभापति जितप्रकाश आले, निवर्तमान सभापति वैकुण्ठ न्यौपाने, क्षेत्र नं १ का सभापति श्यामकुमार मौराती, २ का सभापति चुडामणि खनाललगायतले कांग्रेसभित्रका कमी-कमजोरी सुधारेर अगाडि बढ्नुपर्नेमा जोड दिनुभयो।

राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टीको गण्डकीमा डा. श्रेष्ठ र कास्कीमा गुरुङ

पोखरापत्र संवाददाता
पोखरा, ७ साउन

रवि लामिछाने नेतृत्वको राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टीको पोखरामा शनिबार भएको भेलाले डा. ढाकाकुमार श्रेष्ठको सभापतित्वमा गण्डकी प्रदेशस्तरीय तदर्थ समिति गठन गरेको छ। कास्की जिल्ला समितिको सभापति विष्णु गुरुङ एकता चुनिएकी छन्।

प्रदेश समिति १६ सदस्यीय छ। सदस्यहरूमा अशोक खड्का, विकास भुर्तेल, नवीन केसी, श्याम सुनार, मनीषा थापा, सविता शर्मा, शीतल थापा, चित्रबहादुर थापा, मेघ आले, बोधराज

रेमी, रुपभागत भण्डारी, विशेष पन्त लगायत छन्। भेलाबाट बागलुङ, स्याङ्जा, तनहुँ लगायत जिल्ला समिति पनि गठन गरेको जानकारी प्रदेश सभापति श्रेष्ठले दिए। पोखरा समिति पनि भेलाले गठन गरेको छ। भेलाले राष्ट्रिय अध्यक्ष लामिछाने लगायतले सम्बोधन गरेका थिए।

लामिछानेले आफू कफन बाँधेर राजनीतिमा आएको बताए। उनले आफू सिंहदरबारको यात्रामा रहेको हुँदा खबरदारी गरिरहन पनि भने। उनले पुराना नेताहरूलाई आराम गरेर बस्न आग्रह गरे।

'भो तपाईंको चिन्ताले यो देश कहाँ पुग्यो भन्ने कुरा हामीले देखिसक्यौं। छेउको श्रीलंका पुग्ने संघारमा छौं भनेर तपाईं नै भन्दै हुनुहुन्छ। भो अब यो तपाईंको वृद्ध शरीरबाट हामी यो देशलाई श्रीलंकातर्फ लग्न चाहँदैनौं,' उनले भने, 'तपाईं आराम गर्नुस्, बरु तपाईंसँग सल्लाह लिन म आफैँ आउँछु, सिंहदरबार मलाई जान दिनुस्।'

देशमा व्यवस्था होइन अवस्था बदल्नुपर्ने खाँचो रहेको उनले औँल्याए। 'तपाईं अब मन बदल्नुहोस्, छाप बदल्नुहोस्, हामी देश बदल्ने छौं,' उनले भने।

बाँकी अन्तिम पृष्ठा ▶▶

पुष्पलालको प्रेरणाले सबल भएको एमाले : ओली

रासस
काठमाडौं, ७ साउन

नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी नेकपा (एमाले) का अध्यक्ष केपी शर्मा ओलीले नेकपाका संस्थापक महासचिव पुष्पलालले दिनुभएको योगदानको प्रेरणा लिएर आज यस ठाउँमा आइपुगेको बताउनुभएको छ।

४४औँ पुष्पलाल स्मृति दिवसका अवसरमा शनिबार यहाँ आयोजना भएको कार्यक्रममा अध्यक्ष ओलीले पुष्पलालले देखाएको सत्कर्मकै कारण एमाले आज यस स्थानमा आइपुगेको बताउनुभयो। पुष्पलालले पुऱ्याउनु भएको योगदानकै कारण आज सचेत सङ्घाटित, विस्तृत परिवर्तनकारी सबैभन्दा सबल शक्तिका रूपमा एमाले रहेको दाबी अध्यक्ष ओलीले गर्नुभयो। कार्यक्रममा पुष्पलाल

र अरू शहीदहरूले देखाएको बाटोबाट अलि कति पनि विचलित नभईकन 'समृद्ध नेपाल, सुखी नेपाली' र स्वतन्त्र नेपाल बनाएर छोड्ने सङ्कल्प उहाँले पुनः दोहोर्याउनुभयो। पूर्वप्रधानमन्त्रीसमेत रहनुभएका अध्यक्ष ओलीले भन्नुभयो, "अग्रजलाई सम्मान गरिँदा फराकिलो मनको साथ अगाडि बढ्नुपर्छ।" उहाँले कार्यकर्तालाई पुष्पलालका काम, विचार, योगदानको प्रेरणा लिएर अघि बढ्नु आग्रह गर्नुभयो। पुष्पलालको जीवनको चर्चा गर्दै अध्यक्ष ओलीले नेपालको राजनीतिक, सामाजिक र आर्थिक परिवर्तनमा उहाँले पुऱ्याएको योगदानको स्मरण गर्नुभएको थियो। सोही अवसरमा अन्य विभिन्न पार्टीबाट करिब २० जना एमालेमा प्रवेश गर्नुभएको थियो।

सम्पत्ति विवरण समयमै बुझाऔं जरिवानाबाट बचौं ।

- ◆ सार्वजनिक पद धारणा गरेको व्यक्ति तथा राष्ट्रसेवकले आफ्नो व्यक्तिगत विवरण अद्यावधिक गरौं ।
- ◆ आर्थिक वर्ष शुरु भएको साठी दिनभित्र आफ्नो सम्पत्ति विवरण तोकिएको निकायमा पेश गरौं ।
- ◆ भ्रष्टाचारमा शुन्य सहनशिलता अपनाऔं ।

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

सुपथ मूल्यामा आकर्षक छपाई

पुस्तक, स्मारिका, ब्रोसर, क्यालेण्डर, निमन्त्रणा कार्ड, बिल, रसिद, पोष्टर, पम्पलेट, मिजिटिङ्ग कार्ड आदि छपाईसम्बन्धी कामका लागि हामीलाई सम्मन्नुहोस् ।

हिमालय अफसेट प्रेस
नयाँबजार, पोखरा
फोन नं. : ०६१-५७०६५१

पोखरा स्पोर्ट्स अवार्डको २०७८ को समिक्षा सम्पन्न

पोखरापत्र संवाददाता
पोखरा, ७ साउन

छैटौँ संस्करणको पोखरा स्पोर्ट्स अवार्डको समिक्षा कार्यक्रम कास्कीको धम्पुसमा सम्पन्न भएको छ।

समिक्षा कार्यक्रमका सहभागीले गण्डकी प्रदेशको ब्राण्ड बनिस्केको पोखरा स्पोर्ट्स अवार्डलाई ब्राण्डको पनि ब्राण्ड बनाउनुपर्नेमा जोड दिएका छन्। अवार्ड कार्यक्रमले समग्र पत्रकारिता क्षेत्रको इज्जत बढाएको भएपनि निरन्तरतामा चुनौती भने रहेको उनीहरूको भनाई छ। कार्यक्रममा बोल्दै नेपाल खेलकुद पत्रकार मञ्च गण्डकीका संस्थापक अध्यक्ष रामकृष्ण ज्ञवालीले अवार्ड निरन्तरतामा चुनौती देखिएपनि अवार्ड कार्यक्रमले समग्र पत्रकारिता क्षेत्रको इज्जत बढाएको बताए। आगामी दिनका अवार्ड कार्यक्रमलाई भव्य बनाउन मञ्चमा आवद्ध सम्पूर्ण सदस्यबिच एकताको भावना हुनुपर्नेमा उनको जोड थियो। मञ्चका निर्वर्तमान अध्यक्ष एकराज गिरीले अवार्ड सम्पन्न गर्न सूरवातका संस्करणमा गाह्रो भएपनि अब भने सजिलो हुँदै गएको दावी गरे। मञ्चले गर्ने कार्यक्रम प्रदेशका सबै पालिकामा पुर्‍याउन सके आर्थिक रुपमा मञ्चलाई सजिलो हुने उनको भनाई थियो। मञ्चका

सल्लाहकार रञ्जन अधिकारीले अवार्ड कार्यक्रम थप आर्कषक बनाउन पर्याप्त तयारी हुनुपर्ने बताए। काम गर्ने क्रममा जस र अपजस दुवै हुने भन्दै सबै मिलेर काम गरेको खण्डमा कार्यक्रमको आर्कषक बढ्ने भनाई राखे। खेलाडी छनोट समितिका सह-संयोजक तथा अवार्ड कार्यक्रमका संस्थापक सन्देश श्रेष्ठले छोटो समयमा पनि उत्कृष्ट कार्यक्रम सहित अवार्ड सम्पन्न भएको भन्दै खुशी व्यक्त गरे। बजेटको सुनिश्चितता नहुँदा समस्या भएपनि आगामी वर्ष सहज हुने उनको विश्वास थियो। अवार्ड कार्यक्रम ब्राण्ड बनिस्केको भएपनि अब यसलाई ब्राण्डको पनि ब्राण्ड बनाउनुपर्नेमा उनको जोड थियो।

नेपाल पत्रकार मञ्च गण्डकीका महासचिव गोविन्द सुवेदीले विगत पत्रकारितामा खेलकुद पत्रकार मञ्च गण्डकी गौरव गर्न लायक संस्था भएको बताए। मञ्चले गरेका राम्रो कामको सिको अरु संस्थाले पनि गर्नुपर्ने उनले बताए। समिक्षा

कार्यक्रमको आयोजना गरेर मञ्चले सातौँ संस्करणको अवार्ड कार्यक्रमको तयारी सुरु गरेको भन्दै उनले प्रशंसा गरे।

नेपाल पत्रकार महासंघ कास्कीका सचिव माधव बरालले अवार्ड कार्यक्रम भव्य रुपमा सम्पन्न भएको बताए। उद्देश्य अनुसारै अवार्ड कार्यक्रम अगाडि बढिरहेको उनले बताए। कार्यक्रम गर्दा केही कमिजोरी हुने भएकोले त्यस्ता कमजोरी सुधार्दै जानुपर्नेमा उनको जोड थियो। अवार्ड कार्यक्रमको निरन्तरतामा चुनौती भने भएको उनले प्रष्ट पारे। मञ्चका अध्यक्ष दीननाथ बरालले बजेटको सुनिश्चितता नहुँदा नहुँदै पनि कार्यक्रम आयोजना गर्नु चुनौतीपूर्ण भएको बताए। यदि हुँदाहुँदै पनि सबैको साथ सर्पोतका कारण अवार्ड कार्यक्रम सफल भएको उनको भनाई थियो। बजेटको सुनिश्चितता भइसकेकोले अबको वर्ष भने सहज हुने उनको विश्वास छ। यो वर्ष विभिन्न कारणले असार मसान्तमा अवार्ड कार्यक्रम सम्पन्न गर्नुपरेपनि आगामी वर्षको

सातौँ संस्करणको पोखरा स्पोर्ट्स अवार्ड भने बैशाख महिनामा आयोजना गरिने मञ्चका महासचिव राजाराम पौडेलले बताए। समिक्षा कार्यक्रममा प्राप्त सुझावलाई ध्यान दिएर आगामी कार्यक्रमलाई थप परिमार्जित परिष्कृत गरिने उनले जनाए। अवार्ड कार्यक्रमलाई भव्य बनाउन सघाउने सबैलाई उनले आभार व्यक्त गरे।

नेपाल खेलकुद पत्रकार मञ्च गण्डकीका अध्यक्ष दीननाथ बरालको अध्यक्षतामा भएको कार्यक्रममा नेपाल पत्रकार महासंघ कास्कीका कोषाध्यक्ष कृष्ण दवाडी, मञ्चका उपाध्यक्ष सुरज श्रेष्ठ, सचिव शशी कुमार पौडेल, कोषाध्यक्ष कविता घर्तीमगर, कार्यसमिति सदस्यहरू राजु गिरी, नारायण शाही, दीपक राज मुल्मी सहित मञ्चमा आवद्ध पत्रकारहरू दीपक परियार, गणेश बराल, रोसन अधिकारी, गौरव त्रिपाठी, रोहितराज पराजुली, दीपक गोदार, इन्द्र पौडेल लगायतले स्पोर्ट्स अवार्डसँग सम्बन्धित विभिन्न पक्षको बारेमा आफ्नो भनाई तथा सुझाव राखेका थिए। कार्यक्रमको सञ्चालन मञ्चका महासचिव राजाराम पौडेलले गरेका थिए। मञ्चले २०७२ सालदेखि पोखरामा निरन्तर स्पोर्ट्स अवार्ड कार्यक्रम गर्दै आएको छ।

मेयर धनराज आचार्यद्वारा माटो जोगाउन अभियानलाई समर्थन

पोखरापत्र संवाददाता
पोखरा, ७ साउन

पोखरा सभागृहमा प्रमुख माटो जोगाउँ कार्यक्रम आयोजना गरियो।

माटोको मरुभूमिकरण रमाटोलाई पुनर्स्थापनाका लागि नीति आवश्यक पर्ने जनचेतना जगाउन सदगुरुद्वारा सुरु गरिएको विश्वव्यापी सेव सोइल अभियानलाई निरन्तरता दिँदै सातै प्रदेशमा दैनिक औसत ५० किलोमिटर दौडने अभियानकर्ता नवीन पुन मगरलाई कार्यक्रममा प्रमुख अतिथि पोखरा महानगरपालिकामा मेयर धनराज आचार्यले स्वागत गर्नुभएको थियो।

कार्यक्रममा प्रमुख अतिथि पोखराका मेयर धनराज आचार्यले नवीन पुन मगरलाई निस्वार्थ काम गरेको भन्दै स्वागत तथा प्रशंसा गरेका थिए। मेयरले माटो जोगाउन एकजुट हुने प्रतिवद्धता व्यक्त गर्दै पोखरामा माटो बचाउन र कृषि क्षेत्रलाई सहयोग गर्ने नीति बनाउने प्रतिवद्धता जनाउनुभयो। उनले माटो बचाउ कार्यक्रमका लागि महानगरपालिकाले पोखरा सभागृह अनुदान दिनुभएको र अभियानकर्ता नवीन पुन मगर तथा उहाँको स्वयंसेवी टोलीलाई यस अभियानका लागि सहयोग स्वरुप रु ५०,००० र पोखरामा हुँदा सहयोग खर्च व्यहोर्ने तथा यस कार्यमा सहयोग गर्न

प्रतिवद्धता व्यक्त गर्नुभयो। कार्यक्रममा कृषि विकास निर्देशनालय गण्डकी प्रदेशका प्रमुख वासुदेव रेग्मी, कृषि विकास केन्द्र कास्कीका प्रमुख शालिकराम अधिकारी, महानगरका कृषि विभाग प्रमुख मनोहर कडरिया, माटो तथा मल परीक्षण प्रयोगशालाका प्रमुख तथा वरिष्ठ माटो विज्ञ सुनिल पाण्डेले माटोको स्वास्थ्य र कृषिबीचको सम्बन्धबारे जानकारी दिएका थिए। माटो बचाउन नीतिहरू आवश्यक छन् र स्वस्थ माटोले मात्र दिगो रुपमा स्वस्थ खाना उत्पादन गर्न सकिने उनीहरूले जोड दिएका थिए। सोही कार्यक्रममा प्राध्यापक विनोद प्रसाद हेज्युले वातावरणीय स्वास्थ्यका लागि चासोको आवश्यकता रहेको बताए। त्यस्तै गण्डकी मेडिकल कलेजका प्रधानाध्यापक डाक्टर खीन्द्र प्रसाद श्रेष्ठले खेतीपातीमा मलको प्रयोग र यसले मानिसको

स्वास्थ्यमा पार्ने असरका बारेमा बताउनुभयो। सबै वक्ताहरू पछि अभियानकर्ता नवीन पुन मगरले आफ्नो ज्यान जोखिममा राखी यो अभियान ७० दिनमा सातै प्रदेशमा ३५०० किलोमिटर दौडिनको कारण बताए। तथ्यमा आधारित रहेको यो कार्यक्रममा ज्ञानु आचार्य र कृष्ण आचार्यका कविता, बीट्टी डान्स स्टुडियोको नृत्य प्रस्तुति र त्रिभुवन विश्वविद्यालय पोखरा क्याम्पसको वनविज्ञान अध्ययन संस्थानका विद्यार्थीहरूको फ्ल्यास मोब डान्स समेत प्रस्तुत गरि मनोरंजन गराएका थिए। अभियानकर्ता नवीन पुन मगर अब स्याङ्जाको पुतली बजारतर्फ दौडनेछन्। त्यसपछि उनी माटो जोगाउँ अभियानलाई नेपालको पश्चिमी भागमा लैजाने अभियानलाई निरन्तरता दिनेछन्। उनले ३५ सय किलोमिटरको लक्ष्यमध्ये १७४५ किलोमिटर पूरा गरिसकेका छन्।

नवौँ राष्ट्रिय खेलकुद प्रतियोगिताको लागि सहारा एकेडेमीको फुटवल मैदान प्रस्ताव

पोखरापत्र संवाददाता
पोखरा, ७ साउन

नवौँ राष्ट्रिय खेलकुद प्रतियोगिताको लागि पोखराको सहारा एकेडेमीको फुटवल मैदान पनि प्रस्ताव गरिने भएको छ।

उक्त प्रतियोगिता सम्पन्न गर्न विभिन्न स्थानमा खेल मैदान अवलोकन गर्ने क्रममा शनिबार सहारा एकेडेमीको फुटवल मैदान अवलोकन पश्चात उक्त मैदान समेत प्रस्ताव गरिने भएको खेलस्थल व्यवस्थापन उपसमिति संयोजक एवं राखेपका सदस्य राजेशकुमार गुरुङले बताए। उक्त मैदानमा रबी, महिला फुटवल, हकिक लगायतका कुनै एक खेल संचालनको लागि प्रस्ताव गरिने संयोजक गुरुङले बताए। गण्डकी प्रदेशको राजधानि पोखरामा आधारित भई आउदो असोज २८ देखि कार्तिक ३ गतेसम्म संचालन हुने उक्त प्रतियोगिताको लागि विभिन्न खेलहरू संचालनार्थ

मैदान छनोट गर्नु पूर्व अवलोकन गर्न सुरु गरिएको उनले बताए। गुरुङ नेतृत्वको टोलीले राष्ट्रिय खेलकुद प्रतियोगिता सम्पन्न गर्न पोखरा र कास्की क्षेत्रमा रहेका सम्भावित विभिन्न खेल मैदानहरूको आइतबार पनि अवलोकन गर्ने भएको छ। गण्डकी प्रदेशको राजधानि पोखरामा नवौँ राष्ट्रिय खेलकुद प्रतियोगिताका धेरै खेलहुने हुने भएको उनले जनाए। पोखरा र पोखरा आसपासका क्षेत्रमा सम्भावित खेल मैदानहरूको

सम्भाव्यता अध्ययन तथा अवलोकन केही दिन जारी रहने भएको खेलस्थल व्यवस्थापन उपसमिति संयोजक गुरुङले बताए। नेपालकै सबै भन्दा ठुलो रंगशाला पोखरा रंगशालामा एक खर्ब २८ करोडको लागतमा निर्माण भएको फुटवल स्टेडियम, १५ करोडमा निर्माण भएको बहुउद्देश्यीय कभर्डहल, त्यसै गरी टेनिस, आर्चरी, भलिबल, व्याडमिन्टन, बास्केटबल, ह्याण्डबल, क्रिकेट, इन्डोर हलमा संचालन हुने विभिन्न खेलहरूको

प्रतियोगिता एवं प्रशिक्षण समेत गर्न मिल्ने अवस्था रहेको उनले जनाए।

सहारा क्लवका अध्यक्ष हरिराम गुरुङले विभिन्न स्वदेशी तथा विदेशी दाताहरूबाट निर्माण गरिएको सहारा फुटवल एकेडेमीको खेल मैदान कुनै पनि खेल संचालनको लागि प्रयोग गर्न सकिने बताए। प्रतियोगिता सम्पन्न गर्न कठिन खेलस्थल व्यवस्थापन उपसमितिका सचिव एवं परिचामञ्चल क्षेत्रिय खेलकुद विकास समितिका निर्देशक कृष्ण प्रसाद तिमिल्सिनाले प्राविधिक रुपमा खेल मैदान उपयुक्त भए पनि त्यहा रहेको भौतिक पूर्वाधार निर्माणको आधारमा मात्र खेल मैदानहरू छनोट हुने बताए। करिब ३९ वर्ष पछि पोखरामा हुने उक्त प्रतियोगितालाई सफल पार्न गण्डकी प्रदेश बासी एवं खेलकुदकर्मीहरू एक भएका छन्। उक्त प्रतियोगितामा २ प्रदर्शन सहित ३८ खेल हुने भएको छ।

'नागरिकता विधेयक नागरिकको हितमा छैन' राष्ट्रिय...

रासस
काठमाडौँ, ७ साउन

नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एमाले) का उपमहासचिव प्रदीपकुमार ज्ञवालीले नागरिकता विधेयक नागरिकको हितमा नरहेको टिप्पणी गर्नुभएको छ। प्रेस चौतारी नेपाल रुपन्देहीले शनिबार बुटवलमा आयोजना गरेको पत्रकार भेटघाटमा उहाँले नेपाली नागरिकले विना कुनै बहानामा नागरिकता पाउनुपर्नेमा सन्देह नभए पनि अहिले सरकारले ल्याएको विधेयक त्रुटिपूर्ण रहेको आरोप लगाउनुभयो। "राज्य व्यवस्था समितिमा जुटेको सहमति विपरीत सरकारले विधेयक ल्याएको

छ, यो देशको हितमा छैन", उहाँले भन्नुभयो। एमालेले नेपाली नागरिक पुरुषसँग विवाह गर्ने विदेशी महिलालाई ७ वर्षपछि मात्र अङ्गीकृत नागरिकता दिने व्यवस्था गर्नुपर्ने प्रस्ताव गरेको जानकारी गराउँदै नेता ज्ञवालीले प्रचलित ऐनअनुसार वैवाहिक अङ्गीकृत नागरिकता विवाह गरेर आउने बित्तिकै प्राप्तिका लागि प्रक्रिया अगाडि बढाउन सकिने भएकाले उचित नभएको बताउनुभयो। वैवाहिक अङ्गीकृत नागरिकताको सवालमा केही मापदण्ड राख्ने तर उनीहरूलाई कुनै प्रकारको व्यवसाय, नोकरी गर्न नरोक्ने गरी व्यवस्था गर्न सकिने उहाँको भनाइ छ।

आफूहरू कुनै वाद बोकेरभन्दा पनि काम गर्न आएको रविको भनाइ थियो। 'हो मलाई राजनीति आउँदैन, र मलाई राजनीति गर्नु पनि छैन तर, मलाई विदेशमा बेचिएको नेपाली चेलीलाई नेपाल ल्याउन आउँछ, ठग मानिसलाई जेल कोच्च सक्ने बनाउने नीति बनाउन आउँछ,' उनले भने, 'चराले बिस्ट्याउँदा पनि मन्दिरको छतमा रुख उभिने उर्वर भूमिबाट बालुवाको भूमिमा पुगेको युवाका लागि सुनौलो भविष्य कोर्न आउँछ र विभिन्न विभेदको पासोमा नक्कली तमसुक बनाएर आम सर्वसाधारणलाई ऋणको पासोमा डुबाउन खोज्नेहरूलाई जेल पुर्‍याउन आउँछ।' लामिछानेले यातायात, मालपोत, सडक र रोजगारको क्षेत्र लथालिंग भएको भन्दै आजसम्म नेतृत्वले किन ठिक गर्न नसकेको बताए।

प्यारालाइसिसका बिरामीको उपचार

विगत १८ वर्षदेखि सञ्चालित यस हस्पिटलमा विशेष छुटका साथ नयाँ तथा पुराना प्यारालाइसिसका बिरामीहरूको सफल उपचार भैरहेको जानकारी गराउँदछौं।

प्रेसरले हानेर प्यारालाइसिस भएका बिरामीहरूको मात्र उपचार मइरहेको छ।

लक्षणहरू:

- » शरिरको एक हर नचले।
- » मुख बाझो भएको।
- » खाना खान, बोल्न, पिसाव गर्न गाह्रो भएको।
- » हिँड्न नसक्ने, खुट्टा हात लुलो भएको।

सम्पर्क:
स्पाक वि एण्ड डि हस्पिटल प्रा.लि.
पोखरा-८ न्युरोड, सभागृहकोक
फोन नं. ०६१-५७१४०८, ५८५६०२६७५०, ५८६६४९५३८०

के तपाईंमा यौनसम्बन्धी समस्या छ

♣ **पुरुषमा देखिने:**
शिथिलपतन, यौन सन्तुष्टी नहुने, यौन चाहना नहुने, लिङ्ग उतेजना नहुने, लिङ्ग चिलाउने, सरुवा यौन रोग, स्वप्नचोप, लिङ्गको आकार सानो हुने आदि।

♣ **महिलाहरूमा देखिने:**
स्नान सानो गिलो हुने, सेतो पानी बग्ने, योनी चिलाउने, तल्लो पेट दुख्ने, ढाढ दुख्ने, महिनावारीमा गडबडी, यौन सन्तुष्टिमा कमी हुने आदि।

♣ **सुन्दरता:** अनुहारका सबै किसिमका दाग, ढण्डीफोर कालोपोतो, अनावश्यक कोठी वा फोकाहरू, दुबो, सेता दुबो, साथै अन्य चर्मरोगहरू।

♣ **मलद्वार सम्बन्धी रोग:** छारसुत्रद्वारा पायल्स, फिस्टुला, फिसरको सफल उपचारका साथै मलद्वारमा मासु पलाएको, दिसा बस्न गाह्रो हुने, मलद्वार दुख्ने, पोल्ने, दिसासँग रगत बग्ने आदि समस्याहरूको सफल उपचार गरिन्छ।

महिला वा पुरुषमा हुने (दृक्कोपन) निःशुक्रतापनको सफल उपचार

जाँचो समय: प्रत्येक दिन बिहान ९:०० बजेदेखि बेलुकी ५:०० बजेसम्म

सम्पर्क स्थान :
माता मनकामना आर्युर्वेद विलनीक प्रा.लि.
नयाँबजार पोखरा (न्यू विवेक आयल स्टोर्सको घरमा)
फोन ०६१-५८९९९४, ९८४४३९९०६, ९८५९०८८९९८

नोट: नयाँ तथा पुराना बिरामीहरूले यथाशीघ्र सम्पर्क गर्नुहोला।

कपालको उपचार

कपाल भर्न तुरुन्त रोकने तथा उमार्ने

के तपाईं कपाल भरेर चिन्तित हुनुहुन्छ ?

- कपाल कोर्दा, नुहाउदाँ समेत सय भन्दा बढी नियमित भरिहेको छ,
- चिसो समयमा कपालका समस्याहरू बढ्न सक्छन्
- कपालको बीच बीचमा टाटुपरेर भरिएको छ, कपाल चिलाउने, चाँया पर्ने, चिसोको समयमा चाँया पर्ने, कपाल भर्ने तथा टाउकोमा घाउ खटिरा आउने जस्ता समस्या छन्।
- कपाल भरिएको कारणले भ्रूसिलो, पातलो, छोटो भएको छ, कपाल समय अगाडै फुल्ने, टाउकोको अगाडिको भाग भर्ने, दाढी भर्ने, अनावश्यक राँ पलाउने भएको छ। यदि यस्ता समस्या तथा कपालका कुनैपनि समस्या भएका छन् भने एक पटक सम्पर्क राखी स्वास्थ्य लाभ लिनुहोला।

सम्पर्क: पञ्चम आयुर्वेद विलनीक प्रा. लि.
पोखरा-१०, इन्द्रमार्ग, पोखरा रंगशाला नजिकै
फोन नं. ०६१-४३२२४२, ५८४६०६८८०६

सम्पादकीय

वामपन्थी चरित्र विपरीत काम

सत्ता साभेदार दलहरूबीच सिट बाँडफाँड मिल्न नसक्दा प्रतिनिधिसभा र प्रदेश सभा सदस्यको निर्वाचन मिति घोषणा हुन सकेको छैन । सत्ताको नेतृत्व गरेको नेपाली काङ्ग्रेसले आफ्नो नेतृत्वमा सरकारको स्थायित्व र मुख्य मुद्दामा पहिल्यै सहमति खोजेको छ । गठबन्धनको आधारमा चुनाव जितेपछि बीचैमा अन्य मुद्दा देखाएर गठबन्धन टुट्न सक्ने देखेर पाँच बर्ष नै काङ्ग्रेसको नेतृत्वमा सरकार चल्नुपर्छ भनेर तमसुक गराउने पक्षमा काङ्ग्रेस छ । कम्युनिस्ट मिल्न नदिने र अरुलाई नेतृत्व नदिने काङ्ग्रेसको रणनीति प्रष्ट छ। काङ्ग्रेसको रणनीति प्रष्ट हुँदा सत्ता साभेदार कम्युनिस्ट अस्पष्ट देखिनु विडम्बना हो । काङ्ग्रेसको चलाखी बुभेरे पनि नबुभेरेको जस्तो गर्नु कार्यकर्तालाई अन्योलमा पार्नु हो । सत्ता साभेदार कम्युनिस्ट पार्टीका नेताहरूको भनाइ र गराइमा फरक छ । पार्टीको मुल नेता काङ्ग्रेससँग टाँसिएको देखेर होला सत्तासाभेदार दल नेकपा (एकीकृत समाजवादी)का सम्मानित नेता भलनाथ खनालले सम्मानजनक भूमिका नदिए आउँदो निर्वाचनमा तालमेल हुन नसक्ने घुर्की लगाएका छन ।

काठमाडौंमा आयोजित एक कार्यक्रममा भेलामा उनले कुनै दललाई बहुमत प्राप्त हुने गरी तालमेल गर्न नसकिने स्पष्ट पारे । तालमेलका लागि सम्मानजनक भूमिका दिनुपर्ने खनालको माग काङ्ग्रेससँग लम्पसार पर्दै आएको मुल नेतृत्वको चरित्रका कारण हो । नेपाली कांग्रेसप्रति लक्षित गर्दै नेता खनालले केही दलले बहुमत आउने गरी चुनावी तालमेलमा जाने निर्णय गरेको भन्दै कसैलाई बहुमत दिलाउन तालमेल गर्ने घुर्की हो या अडान केही दिन कुर्नुपर्छ । स्थानीय तहमा जसलाई बोक्नो, उसलाई आउँदो निर्वाचनमा बहुमत ल्याएर कम्युनिस्ट आन्दोलनको इतिहास समाप्त हुने खनालको तर्क आफ्नै पार्टीका अध्यक्ष माधवकुमार नेपाल र माओवादी केन्द्रका अध्यक्ष पुष्प कमल दाहाल प्रचण्डसँग बहस गर्नुपर्छ । अहिले वाम एकताको खाँचो रहेको सबैले महशुस गरेका छन । आउँदो निर्वाचनमा सम्भव भए वामपन्थी एकता गर्नुपर्ने धेरैको मत छ। वामपन्थी दलहरूबीच गठबन्धन या तालमेल जति सहज काङ्ग्रेससँग टाँसिनु सिद्धान्त अनुकूल हुँदैन । वामपन्थी दलहरूबीच मोर्चा या तालमेल लागि नेकपा (एमाले)को नेतृत्व तयार हुनुपर्छ । सबै पार्टीलाई सम्मानजनक ढंगले एकता गराउन एमालेले पहल लिएर वामपन्थी एकता असम्भव छैन ।

माओवादी केन्द्रका अध्यक्ष प्रचण्डको प्रधानमन्त्री हुने तिब्र आकांक्षा बुभेरे नै काङ्ग्रेस र भारतीय साशक वर्गले काङ्ग्रेसको सहयोग लिन कम्युनिस्ट पार्टीले लिएका अडान छाड्न बाध्य पारेका छन । पार्टीका अध्यक्षको सत्ता महत्वाकांक्षाले गर्दा गठबन्धनका नाममा राष्ट्रिय हितका मुद्दामा पार्टीले एकपछि अर्को सम्झौता गर्दै गएको भन्दै असन्तुष्ट अन्य नेताको छ । माओवादी केन्द्रका बरिष्ठ उपाध्यक्ष नारायण काजी श्रेष्ठले प्रतिनिधिसभाबाट पारित नागरिकतासम्बन्धी विधेयकमा वैवाहित अंगीकृत नागरिकको हकमा विदेशबाट बिहे गरेर आएलगत्तै नागरिकता पाउने गरी भएको व्यवस्थाप्रति असहमति जनाएका छन् । सो विधेयकबारे लामो धारणा सार्वजनिक गर्दै श्रेष्ठले विगतमा संसदीय समितिमा लामो छलफल र बहसपछि राखिएको प्रावधान हटाएर सरकारले फरक विधेयक ल्याई कांग्रेसको बलफजफतीमा गठबन्धन बन्धक बनेको टिप्पणी गरेका छन् । प्रचण्डले पार्टीको अडान छाडेकोमा बरिष्ठ उपाध्यक्ष श्रेष्ठ मात्र होइन अन्य नेताहरूले पनि असहमति प्रकट गर्न थालेका छन । श्रेष्ठले एमसीसी र एसपीपीमा जस्तै नागरिकता विधेयकमा पनि माओवादी पार्टी बाध्यात्मक समर्थन गर्ने अवस्थामा कहिलेसम्म रहने भने प्रश्न उठाएका छन् । उनले गठबन्धनको नाममा कांग्रेसले रिनरत बलजफती गरिरहेको भन्दै अब स्वीकार्य नहुने घुर्की काङ्ग्रेसलाई मात्र होइन प्रचण्डसँग पनि हो ।

गठबन्धन सरकारको कारणले पार्टीभित्र मतभेदको बीचमा बाध्यात्मक रुपमा १२ बुँदे ब्याख्यात्मक घोषणासहित अनुमोदन गर्यो । अहिले फेरि नागरिकताको विषयमा समितिको धारणा नै हाम्रो धारणा हुँदाहुँदै पनि सरकारको विधेयकलाई पारित गर्ने निर्णय भयो । एसपीपीको बारेमा अस्वीकारको पत्र सरकारले पठाएको छैन । के हामी गठबन्धनको नाममा पत्र नपठाउने कार्य सरकारले गरिरह्यो भने त्यसलाई पनि बाध्यात्मक समर्थन गर्न सक्छौं त भन्ने प्रश्न काङ्ग्रेस र आफ्नै पार्टी नेतृत्वसँग हो भन्ने बुझ्नुपर्छ । पार्टीमा जबर्जस्ती गर्न खोज्दा फेरि अर्को विभाजन नआउने वातावरण बनाउनु आवश्यक छ ।

तपाईंको आज

मेष	: कार्यमा सफलता	तुला	: आर्थिक समस्या
वृष	: मन चञ्चल	वृश्चिक	: मानसिक तनाव
मिथुन	: सहयोग मिल्नेछ	धनु	: शारीरिक भ्रमेलाला
कर्कट	: सत्कार मिल्नेछ	मकर	: ब्यापारमा लाभ
सिंह	: सम्मान मिल्नेछ	कुम्भ	: शत्रुको भय
कन्या	: अपत्यसित लाभ	मीन	: भ्रमेलाला बढ्ने

हरिसिद्धि भविश्यवाणी केन्द्र

पोखरा-१६, जोगिमणीमार्ग, मोबाइल: ९८५६०२०५६६

चिना, टिप, हस्तेखा, आखत, माटो हेर्नका लागि सम्झनुहोस् ।

एक वर्षमा २०५ जङ्गली जनावरको मृत्यु

रासस
नवलपुर, ७ साउन

चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज र मध्यवर्ती क्षेत्रमा एक वर्षमा २०५ जनावरको मृत्यु भएको छ। गत आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा प्राकृतिक कारण, दुर्घटनाका कारण, चोरी सिकारीलगायत विभिन्न कारणबाट निकुञ्जमा रहेका दुर्लभ तथा सङ्कटापन्न वन्यजन्तुसहित २९ प्रजातिका जनावरको मृत्यु भएको निकुञ्जले जनाएको छ।

निकुञ्ज र मध्यवर्ती क्षेत्रमा विसं २०७८ साउन १ देखि २०७९ असार ३२ सम्म मरेका जनावरमध्ये चित्तल प्रजातिका जनावर सबैभन्दा बढी रहेका निकुञ्जका सूचना अधिकारी सहायक संरक्षण अधिकृत गणेशप्रसाद तिवारीले जानकारी दिनुभयो । तिवारीका अनुसार गत वर्ष ८६ वटा चित्तलको मृत्यु भएको छ । मृत्यु भएका चित्तलमध्ये कुकुरको आक्रमणबाट ५२, प्राकृतिक कारणबाट १५, तारजालीमा परेर १४, सडक दुर्घटनामा चार र एउटा चित्तलको मृत्युको कारण नखुलेको तिवारीले बताउनुभयो ।

त्यस्तै गत वर्ष ३७ वटा गैंडाको मृत्यु भएको छ । जसमध्ये ३३ वटा प्राकृतिक कारण, दुई वटा चोरी सिकारी, एउटा खाडलमा परेर तथा एउटा गैंडाको मृत्युको कारण नखुलेको सूचना अधिकारी तिवारीको भनाइ छ । त्यस्तै गत वर्ष अर्ना, जरायो र बँदेल १०/१० वटा मरेका छन् । दशवटै अर्ना, सातवटा जरायो र आठवटा बँदेल प्राकृतिक कारणबाट मरेका थिए । त्यस्तै एक/एकवटा जरायो र बँदेल तारजालीमा परेर, एउटा जरायो सडक दुर्घटना तथा एउटा जरायो कुकुरको टोकाइबाट र आठवटा बँदेल प्राकृतिक कारणबाट मरेका थिए । त्यस्तै एक/एकवटा जरायो र बँदेल तारजालीमा परेर, एउटा जरायो सडक दुर्घटना तथा एउटा जरायो कुकुरको टोकाइबाट मरेको थियो भने एउटा बँदेलको मृत्युको कारण खुलेको छैन ।

यसैगरी सोही वर्ष छवटा बाघ, पाँचवटा रतुवा, पाँचवटा लामुना, चारवटा घडियाल गोही, तीनवटा भुँडीफोर गरुड, तीनवटा निर बिरालो तथा तीनवटा मगर गोहीको मृत्यु भएको छ । अधिकांश जनावरको मृत्यु

प्राकृतिक कारणबाट भएको भए पनि केहीको सडक दुर्घटना तथा केहीको मृत्युको कारण नखुलेको सूचना अधिकारी तिवारीले जानकारी दिनुभयो । त्यस्तै हात्ती, सर्प, अजिङ्गार, निलगाई, चखेवा तथा बाँदर दुई/दुईवटा मरेका तिवारीले बताउनुभयो ।

निकुञ्जमा गत आवमा भालु, चितुवा, गिद्ध, मयुर, दुम्सी, पानी हाँस, गोहोरो, मलाहा बिरालो, गौरीगाई, कछुवा तथा बकुल्ला एक/एकवटा मरेका छन् । गत वर्ष प्रकृतिक कारणबाट ११४ वटा, कुकुरको आक्रमणबाट ५९ वटा, तारजालीमा परेर १६ वटा, सडक दुर्घटनाबाट ११ वटा, चोरी सिकारीबाट दुईवटा, खाडलमा परेर एउटा जनावरको मृत्यु भएको छ भने १२ वटा जनावरको मृत्युको कारण नखुलेको सूचना अधिकारी तिवारीले जानकारी दिनुभयो ।

चितवन राष्ट्रिय निकुञ्जले गत वर्ष नै वन क्षेत्र र मध्यवर्ती क्षेत्रका विभिन्न स्थानबाट २२२ वटा जनावरको उद्धार गरेको छ । सूचना अधिकारी तिवारीका अनुसार गत वर्ष १५४ वटा अजिङ्गार १४ वटा चित्तल, नौवटा मगर गोही, आठवटा कछुवा, सातवटा बाघ, तथा एउटा राज गोमन (किड कोब्रा)सहित सातवटा सर्पको उद्धार गरिएको छ । त्यस्तै चारवटा लामुना, तीनवटा गैंडा, तीनवटा निरबिरालो, दुईवटा निलगाई, दुईवटा चिल र दुईवटा रतुवाको उद्धार गरिएको सूचना अधिकारी तिवारीले बताउनुभयो । निकुञ्जले गत वर्ष नै एक-एक वटा चितुवाको बच्चा, गिद्ध, जरायो, लाटोकसेरो, भुँडीफोर गरुड, बँदेल र मयुरको उद्धार गरेको छ । चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज नवलपुर, नवलपरासी, चितवन, मकवानपुर र पर्सा जिल्लाको ९५२.६३ वर्ग किलोमिटर क्षेत्रफलमा फैलिएको छ । त्यस्तै यस निकुञ्जको मध्यवर्ती क्षेत्र यी पाँचवटै जिल्लाको ७२९.३७ वर्ग किलोमिटर क्षेत्रफलमा फैलिएको निकुञ्जले जनाएको छ ।

थप ३३५ जनामा सङ्क्रमण पुष्टि

रासस
काठमाडौं, ७ साउन

पछिल्ला दिन कोभिड- १९ बाट सङ्क्रमित हुनेको सङ्ख्या बढ्न थालेको छ । शनिबार दुई हजार ९९६ नमूनाको परीक्षण गर्दा ३३५ जनामा सङ्क्रमण पुष्टि भएको स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या मन्त्रालयले जनाएको छ ।

यसैगरी शनिबार ८६ सङ्क्रमणमुक्त भएका छन् । सक्रिय सङ्क्रमितको सङ्ख्या दुई हजार ९७१ छ । काठमाडौंमा ५०० बढी सक्रिय सङ्क्रमित रहेको

मन्त्रालयले जनाएको छ । यस्तै मोरङ र ललितपुरमा २०० बढी सक्रिय सङ्क्रमित छन् ।

सङ्क्रमितमध्ये दुई हजार ९३२ जना 'होमआइसोलेशन', १३९ 'संस्थागत आइसोलेशन' र २५ जना 'आइसीयूमा' उपचाररत छन् । मनाङ, मुस्ताङ, जाजरकोट, कालिकोट, मुगु, हुम्ला, बाजुरा, डडेल्धुरामा सक्रिय सङ्क्रमितको सङ्ख्या शून्य छ । आज दुई लाख ३६ हजार ७३८ जनाले कोरोनाविरुद्धको खोप लगाएका मन्त्रालयले जनाएको छ ।

तनहुँमा पुरुष मृत फेला

रासस
तनहुँ, ७ साउन

जिल्लाको व्यास नगरपालिका-३ परासर टोलस्थित अनसन चौतारीमा एक पुरुष मृतावस्थामा फेला परेका छन् ।

अन्दाजी ६०/६५ वर्षका

जोगी भेषका व्यक्ति मृत फेला परेको जिल्ला प्रहरी कार्यालयले जनाएको छ । शव परीक्षणका लागि दमौली अस्पतालमा राखी पहिचानका लागि अनुसन्धान भइरहेको प्रहरी नायब उपरीक्षक युवराज खड्काले बताउनुभयो ।

कालिका मन्दिरको विकासका लागि पञ्चवर्षीय योजना तयार

पोखरापत्र संवाददाता
बागलुङ, ७ साउन

गण्डकी प्रदेशको उत्कृष्ट धार्मिक गन्तव्यका रुपमा विकास भइरहेको बागलुङ कालिका मन्दिरको विकासका लागि गुठी व्यवस्थापन समितिले पञ्चवर्षीय योजना तयार पारेको छ । गत माघमा आएको नयाँ कार्यसमितिले कालिका मन्दिरमा आगामी पाँच वर्षमा गर्न सकिने कामको ३१ बुँदे रणनीतिक योजना तयार पारेको छ ।

कालिका भगवती गुठी व्यवस्थापन समितिले कालिका मन्दिरलाई संरक्षण, थप कलात्मक तथा मन्दिर वरपरका क्षेत्रमा योजनाबद्ध विकास गर्नका लागि पञ्चवर्षीय रणनीति तयार पारेको हो । गुठी व्यवस्थापन समितिमा अध्यक्ष कुमार खड्काले आफू आए पनि आगामी पाँच वर्षभित्र कालिका मन्दिरमा गर्न सकिने विकास, सामाजिक कार्य तथा कालिकाको महिमा बढाउने विषयमा रणनीति तयार पारेर अधि बढेको बताउनुभयो ।

उहाँले कालिका मन्दिरको विकासका लागि ३१ बुँदे रणनीतिक योजना सार्वजनिक गरेको र यसै योजनामार्फत आफूले काम गर्ने बताउनुभयो । कालिका भगवती

गुठी व्यवस्थापन समितिका अनुसार मन्दिर परिसरभित्र रहेका जीर्ण संरचना पुरातात्विक हिसाबले निर्माण गर्ने, मन्दिर बाहिर विद्याश्रम र धर्मशाला निर्माण गर्ने, धार्मिक सङ्ग्रहालय निर्माण गर्ने, मन्दिर परिसरमा अखण्डधुनी निर्माण गर्ने, हवन कुण्ड निर्माण गर्ने, मन्दिर परिसरमा प्रयावरण सन्तुलन राख्नेजस्ता महत्वपूर्ण कार्य हुनेछन् । खड्काले भन्नुभयो, "पर्यटकीय गाइड राख्नेदेखि अपाङ्गामैत्री संरचना निर्माण गर्ने रणनीतिक योजनामा छ, यस्तै भक्तजनको रेकर्ड राख्ने, सिसी क्यामेराले निगरानी गर्ने र आफ्नै वेबसाइट निर्माण गर्नु हो ।" मन्दिर प्रवेश गर्ने दुई स्थानमा सुरक्षा गेट गलमा पाइने वन्यजन्तुको संरक्षण गर्नेलगायतका योजना समावेश गरिएको छ । मन्दिर परिसरको घना जङ्गलमा चितुवा, मृग तथा कालिज प्रसस्त पाइन्छन् ।

रणनीतिक योजनाअनुसार काम गर्दा मन्दिरको भइरहेको संरचनामा क्षति नपुने, कम खर्च लाग्ने र मन्दिरको स्वरुप नबिग्रने खड्काको भनाइ छ । मन्दिरले सामाजिक उत्तरदायित्वअनुसार स्थानको व्यवस्था गर्ने, गरिब, जेहेन्दार, अनाथ तथा

असहाय बालबालिकाको शिक्षा आर्जनमा अभिभावकत्व ग्रहण गर्ने उद्देश्यले शैक्षिक कोष निर्माण गर्ने, बागलुङमा सञ्चालित मानव सेवा आश्रमलाई व्यवस्थित गराउनका लागि पार्किङ व्यवस्थापन आश्रमले नै गर्ने र आम्दानीसमेत आश्रमले नै लिने व्यवस्था मिलाइने मन्दिरको योजनामा समावेश गरिएको छ ।

मन्दिरको ३१ बुँदे रणनीतिक योजनाअनुसार मन्दिरले कालिका भगवतीको नामाङ्कित एम्बुलेन्स, शव बाहन तथा दमकलको समेत व्यवस्थापन गर्ने पञ्चवर्षीय योजनामा समावेश गरिएको छ । कालिका मन्दिरले भेटीमार्फत सङ्कलन गर्ने रकम र विभिन्न सरकारी कार्यालयले दिएको योजनाअनुसार पञ्चवर्षीय रणनीतिक योजना सफल पार्ने जनाएको छ । कालिका मन्दिर परिसरमा रातको समयमा अवाञ्छनीय गतिविधि भएको पाइएकाले मन्दिर प्रवेशद्वार राति ९ बजेदेखि बिहान २ बजेसम्म बन्द गरिने भएको छ । मन्दिरको सुरक्षाका लागि राखिएका आठवटा सिसी क्यामेरा थपेर अहिले २४ पुन्याउन थालिएको भगवती गुठी व्यवस्थापन समितिले जनाएको छ ।

दोषीबाट चार करोड ३६ लाख जरिवाना असुल गर्न बाँकी

पोखरापत्र संवाददाता
म्याग्दी, ७ साउन

म्याग्दी जिल्ला अदालतले विभिन्न समयमा गरेको फैसलामा दोषी ठहरिएकाहरूबाट ७८२ वर्ष दुई महिना १४ दिन कैद र रु चार करोड ३६ लाख ९६ हजार ८८३ जरिवाना असुल उपर गर्न बाँकी छ । कार्यान्वयन गर्न बाँकी मुद्दा विसं २०५५ देखि यताका फैसलाका हुन् ।

गत आर्थिक वर्षमा ४८० वर्ष नौ महिना २३ दिन कैद र रु एक करोड ८४ लाख ८९ हजार ६०३ जरिवाना असुलउपर भएको अदालतका नायब सुब्बा ताराबहादुर थापाले बताउनुभयो । 'गत आवमा अधिल्लो आर्थिक वर्षदेखि जिम्मेवारी सरेर आएका १४ र गत आवमा थपिएका ३१ वटामध्ये गत आवमा ३३ वटा मुद्दाको फैसला कार्यान्वयन भएको छ,' उहाँले भन्नुभयो, 'फैसला कार्यान्वयनका लागि जिल्ला प्रहरी, स्थानीय प्रशासन, मालपोत, नापी, स्थानीय तह र वडा कार्यालयमा लगत पठाएर सहयोग माग्नाका साथै विभिन्न समयमा कर्मचारी खटाउने गरिएको थियो।' दोषीलाई पक्राउ गरेर ल्याउनेलाई जरिवानाको २५ प्रतिशत र कैद सजायको एक महिनाको रु १५० का दरले

प्रोत्साहन रकम उपलब्ध गराइने व्यवस्था छ । व्यक्ति पहिचान हुन नसक्नु, विदेश तथा बसाइसराइ गरेर जानु, समुदायबाट पर्याप्त सहयोग नहुनु, स्रोतसाधन र जनशक्तिको अभावका कारण फैसला कार्यान्वयनमा समस्या देखिएको छ । जिल्ला अदालतले आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा ४७९ मुद्दा फर्ख्यौट गरेको थियो । अधिल्लो आर्थिक वर्षको जिम्मेवारी सरेका १९१ र त्यस वर्ष ४३९ वटा मुद्दा दर्ता भएका थिए ।

अदालतका प्रेस्तेदार तेजनारायण पौडेलले ४७९ मुद्दा फर्ख्यौट र १५१ वटा आर्थिक वर्ष २०७९/८० का लागि जिम्मेवारी सरेको जानकारी दिनुभयो । 'अठार महिनाभन्दा बढी समय नाघेका मुद्दाको संख्या शून्य छ,' उहाँले भन्नुभयो, 'मुद्दाको चाप बढे पनि कार्ययोजना बनाएर जति सक्दो छिटो मुद्दा फर्ख्यौट गर्ने गरेका छौं ।' प्रेस्तेदार पौडेलका अनुसार चालु आर्थिक वर्षमा जिम्मेवारी सरेकामध्ये ३० वटा मुद्दा एक वर्षदेखि १८ महिना भित्रका हुन् । आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा ४३६ मुद्दा दर्ता भएकामा २४५ र आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा ३३१ मुद्दा दर्ता भएकामा १७८ फर्ख

यौट भएका थिए । सबैभन्दा बढी सम्बन्ध विच्छेदका ३०५ मुद्दा दर्ता भएकामध्ये २६४, अंशसम्बन्धी ४४मध्ये २१, लेनदेनसम्बन्धी ४६ मध्ये २३, जबर्जस्ती करणीका २३ मध्ये १० र सवारी ज्यानका १५ मध्ये १० वटा फर्ख्यौट भएका थिए । जिल्ला न्यायाधीश तेजनारायण पौडेलले पछिल्लो समय सम्बन्ध विच्छेदका मुद्दा बढेका र चेक अनादरसम्बन्धी मुद्दा आउन थालेको बताउनुभयो । गत वर्ष १३ चेक अनादरसम्बन्धी मुद्दा दर्ता भएकामा चार, अपुतालीसम्बन्धी दुईमध्ये दुबै, घरलु हिंसाका सातमध्ये पाँच, जालसाँजीका आठमध्ये दुई, जबर्जस्ती करणी उद्योगका पाँचमा सबै, कर्तव्य ज्यानका नौमध्ये पाँच र ज्यान मार्ने उद्योगका नौमध्ये सात मुद्दा फर्ख्यौट भएका थिए । आधुनिक जीवनशैली, सहरी क्षेत्रमा बसाइसराइ, पारिवारिक विचलन, आर्थिक हिनामिना र बालविवाहका कारण लगायत वैदेशिक प्रयोजनका लागि पनि सम्बन्ध विच्छेद हुने गरेको छ । जापान, अस्ट्रेलिया, क्यानडा, अमेरिकालगायत देशमा डिपेन्डेन भिसामा जानका लागि सम्बन्ध विच्छेद गर्नेहरू पनि रहेका छन् ।

विपीको सिद्धान्त छाडेका छैनौं : वरिष्ठ नेता पौडेल

पोखरापत्र संवाददाता
दमौली, ७ साउन

नेपाली कांग्रेसका वरिष्ठ नेता रामचन्द्र पौडेलले विपीको सिद्धान्त कांग्रेसले नछाडेको बताउनुभएको छ ।

नेपालका प्रथम जननिर्वाचित प्रधानमन्त्री विपी कोइरालाको चालिसौं स्मृति दिवसका अवसरमा तनहुँको भानु नगरपालिका-६ बरभञ्ज्याङस्थित बुद्धीसँ पार्कमा आज आयोजित वृक्षरोपण कार्यक्रमलाई सम्बोधन गर्दै वरिष्ठ नेता पौडेलले कांग्रेस सधैं विपीको पथमा हिँडिरहेको बताउनुभयो । विपीले भनेका

विषयलाई समय सापेक्ष परिवर्तन गरिए पनि विपीको आदर्श र सिद्धान्तलाई छाड्न नसकिने पौडेलको भनाइ थियो । वरिष्ठ नेता पौडेलले पाँच दलीय गठबन्धन आगामी निर्वाचनसम्म कायमै रहने बताउनुभयो ।

गठबन्धनका विषयमा कुनै विवाद नरहेको भन्दै वरिष्ठ नेता पौडेलले लोकतन्त्र बचाउन र संविधान रक्षाका लागि पनि गठबन्धन आवश्यक रहेको धारणा राख्नुभयो । वरिष्ठ नेता पौडेलले प्रत्येक गाउँमा पोखरी र चौतारी बनाउनुपर्ने बताउनुभयो । पोखरी र चौताराको सभ्यतालाई

कायम गर्नुपर्ने बताउँदै पौडेलले भन्नुभयो, "पहिला पहिला सबै गाउँमा पोखरी र चौतारा हुन्थे, यसले गाउँको सुन्दरता थपेको थियो, आजभोलि हराउँदै जान थालेको छ । यसलाई संरक्षण गर्नुपर्छ ।" वरिष्ठ नेता पौडेलले तनहुँमा कांग्रेसको नेतृत्वमा धेरै काम सुरु भएकाले यसलाई सम्पन्न गराउने जिम्मेवारी पनि कांग्रेसको भएको बताउनुभयो । "मेरो नेतृत्वमा धेरै पूर्वाधारका काम भएका छन्, यसलाई सम्पन्न गराउनेतर्फ म तीव्र गतिमा लागिरेको छु," पौडेलले भन्नुभयो ।

‘वीपीको स्मृति दिवसमा ८१ जनाले रक्तदान’

पोखरापत्र संवाददाता

पोखरा, ७ साउन

नेपाली कांग्रेसका सस्थापक एवं नेपालका प्रथम जन निर्वाचित प्रधानमन्त्री विश्वेश्वर कोइराला को ४० औं स्मृति दिवसमा विहवार रक्तदान कार्यक्रम गरि मनाएको छ।

नेपाली कांग्रेस काँग्रेस पोखरा महानगर पालिका कार्य समितिको आयोजना तथा नेपाली कांग्रेस कास्कीको संयोजन र क्षेत्रीय समितिहरूको सहयोगमा महामानव वि पि को ४० औं स्मृति दिवसको अवसरमा आयोजित खुल्ला रक्तदान तथा कम्प्युटर हस्तान्तर कार्यक्रम २०७९ मा पहिलो पटक देखि २० औं पटक सम्म रक्तदान गर्ने रक्तदाताहरू ८१ जना ले रक्तदान गरेका थिए। रक्तदान कार्यक्रममा प्रमुख अतिथि एवं कानुन तथा सञ्चार मन्त्री गण्डकी प्रदेश माननिय विन्दु कुमार थापा ज्यूको प्रमुख अतिथ्यतामा सम्पन्न रक्तदान कार्यक्रममा पहिलो रक्तदाता कार्य समितिका सचिव टुबराज बास्तोला ‘बिशाल’ लाई रक्तदान गर्ने ब्लाड ब्याग हस्तान्तर गरि उद्घाटन गर्नु भएको कार्यक्रममा माननिय मन्त्री विन्दु कुमार थापाबाट आफ्नै तलब भत्ता खर्चबाट नेपाली काँग्रेस

पोखरा महानगर पालिका कार्य समितिलाई ७० हजार बराबरको कम्प्युटर र प्रिन्टर हस्तान्तर गर्नुहुँदै वीपीको सिद्धान्त र नीतिलाई अगाडी लगाएर हिड्नसके नेपाली कांग्रेस सधै पहिलो पाट्टि बन्नसक्ने बताउनु भएको उक्त रक्तदान कार्यक्रममा नेपाली कांग्रेस जिल्ला कार्य समितिको संयोजन, क्षेत्रीय समितिहरूको सहयोग मा संचालित उक्त कार्यक्रममा नेपाली कांग्रेस गण्डकी प्रदेशका प्रवक्ता माधव प्रसाद बास्तोला ‘मधु’, सचिवान सभा सदस्य सारधा पौडेल, कृष्ण कुमारी परियार, क्षेत्र नं १ का क्षेत्रीय सभापती राजेन्द्र मणि लामिछाने, क्षेत्र नं २ का क्षेत्रीय सभापती केशर प्रसाद

निर्दोषी, महाधिवेशन प्रतिनिधि लक्ष्मी क्षेत्री पाण्डे, डा. दिपक सुनेदी, लगायतका बक्ताहरूको आ आफ्नो बिचार राखेका थिय।

स्मृति दिवसको अवसरमा नेपालको प्रथम जन निर्वाचित प्रधानमन्त्री विपी कोइरालाको स्मृतिमा सामाजिक कार्य अन्तर्गत रक्तदानको आयोजना गरि सामाजिक कार्यका साथ मानविय कार्यमा लागेको बताउनु भयो। नेपाली कांग्रेस पोखरामहानगर पालिका कार्य समितिका उप-सभापति प्रयाग राज भण्डारी, कार्य समितिका सचिव टुबराज बास्तोला ‘बिशाल’, कार्य समितिका कोषाध्यक्ष एवं कार्यक्रम संयोजक सम्मर बहादुर श्रेष्ठ,

कार्य सम्पादन समितिका सदस्य शेर बहादुर कार्की, कार्य सम्पादन समितिका सदस्य याम प्रसाद गुरुङ, कार्य सम्पादन समितिका सदस्य प्रविन पालिखे, ईमर्जड ईन्जिनियरिङ कन्सल्टेन्सी प्रा.लि. न्युरोड पोखरा, जनता टेण्ट हाउस नया बजारका प्रोप्राइटर प्रदिप गुप्ता, बाबाधाम सेन्टरका प्रोप्राइटर राधिका थापा, जय मां बैष्णमाता तरकारी सप्लायर्सका प्रोप्राइटर कृष्ण प्रसाद धोबी, पोखरा -२५ का सभापति मधुसुधन त्रिपाठी, पोखरा ३२ का क.म.प्र. मोहन प्रधान, पोखरा-१ कार्य रूद्रमणि पराजुली समेतको सहयोग र नेपाल रेडक्रस सोसाइटी क्षेत्रीय रक्त सञ्चार केन्द्र रामघाटको सहयोगमा सम्पन्न गरिएको उक्त कार्यक्रममा कार्यक्रमका संयोजक एवं नगर समितिका कोषाध्यक्ष सम्मर बहादुर श्रेष्ठले स्वागत गर्दै पाट्टिको कार्यक्रमहरू जनमुखी राख्दै रक्तदानको आयोजना गरेको बताए। पोखरा महानगरकार्य पालिकाका सभापति सुरेन्द्र मान बिजुक्छेको सभापतित्वमा सम्पन्न कार्यक्रममा नगर समितिका सचिव टुबराज बास्तोलाले कार्यक्रम संचालन गरेका थिए।

डुम्रे बैसीसहर खण्ड नजिकै बैसीसहर नगरपालिका वडा नं ३ रानीकुवाका स्थानीय महिला शनिवार दिउँसो सालको पातको दुना टपरी बनाउँदै। विशेष गरी पूजाका लागि प्रयोग हुने गरे पनि पछिल्लो समयमा दुना टपरी लोप हुने अवस्थामा पुगेको छ। तस्वीर : जनक श्रेष्ठ, रासस

लायन्स न्युरोड चौतारीद्वारा बृक्षरोपण

पोखरापत्र संवाददाता

पोखरा, ७ साउन

लायन्स क्लब अफ पोखरा न्युरोड चौतारीले बृक्षरोपण गरेका छ। क्लवले शनिवार जिल्ला प्रशासन कार्यलय कास्कीको प्राङणमा अम्बा, एभोगाडो लगायतका फलफूका विरुवा रोपेको हो।

कार्यक्रममा क्लवका अध्यक्ष कृष्ण बहादुर लम्सालले जिल्ला प्रशासन कार्यलयका सहायक प्रमुख जिल्ला अधिकारी शिव रिजाललाई विरुवा हस्तान्तरण गरेर उद्घाटन गरिएको थियो।

कार्यक्रममा बोल्दै प्रमुख अतिथि एवं सहायक प्रमुख जिल्ला अधिकारी रिजालले समाज सेवाका क्षेत्रमा सक्रिय लायन्सको सामाजिक कार्यले समाजमा सकारात्मक शन्देश प्रवाह गर्ने बताए। उनले लायन्स लगायतका विभिन्न संघ संस्थाहरूले वातावरण, शिक्षा, स्वास्थ्य लगायतका क्षेत्रमा महत्वपूर्ण कार्य गर्दै आएको बताउँदै अब, संघसंस्थाले उत्पादन बृद्धिको क्षेत्रमा समेत सकारात्मक सन्देश प्रवाह गर्न भूमिका खेल्नु पर्ने बताए। सहायक प्रिजअ रिजालले लायन्सहरूको समाज रुपान्तरणमा महत्वपूर्ण योजनामा गरेको उल्लेख गर्दै प्रशासन कार्यलयका सेवा प्रवाहमा समेत आवश्यक सुफाव र सल्लाह दिन

समेत आग्रह गरे। लायन्स क्लब अन्तराष्ट्रिय, डिष्ट्रिक्ट ३२५ जे का वातावरण कोचिफ दीपकराज घिमिरेले लायन्सले विश्वमा बढ्दो वातावरणीय प्रदुषणलाई कम गर्नका लागि वार्षिक कार्यतालिका नै बनाएर बृक्षरोपण गर्दै आएको बताए। उनले वातावरणको जर्गेना गर्दै आम जनमानसमा सकारात्मक सन्देश प्रवाह गर्न प्रशासनको प्राङणमा फलफूलको विरुवा रोपिएको बताउँदै रोपिएको विरुवाहरूको उचित संरक्षणका लागि रेखदेख आवश्यक पर्ने उल्लेख गरे।

विश्वमा बढ्दो पर्यावरणीय असन्तुलनलाई रोकथाम गर्ने लायन्स अन्तराष्ट्रियको अभियान अन्तर्गत क्लवले प्रशासनको प्राङणमा करिब ३० वटा विभिन्न प्रजातिका फलफूलका विरुवा रोपिएको न्युरोड चौतारीका सहसचिव शंकर प्रसाद

(बेद) अधिकारीले बताए। क्लवले प्रत्येक वर्ष कार्यतालिका बनाएर बृक्षरोपण, रक्तदान, विद्यार्थीलाई छात्रवृत्ति लगायतका सामाजिक कार्य गर्दै आएको छ। कार्यक्रममा जिल्ला प्रशासन कार्यलय कास्कीका सहायक प्रमुख जिल्ला अधिकारी अनिल शाही, रिजन चियर पर्सन नहरि पौड्याल, जोनचियर पर्सन क्षेत्र बहादुर बराल क्षेत्री, क्लबका पूर्वअध्यक्ष एवं डिष्ट्रिक्टका पदाधिकारी पवित्रमणी पोखरेल, नगेन्द्र प्रसाद पोखरेल, शिबराज बराल लगायतको उपस्थिति रहेको थियो। क्लबका अध्यक्ष कृष्ण बहादुर लम्सालको अध्यक्षतामा भएको कार्यक्रममा स्वागत मन्तव्य क्लबका तृतीय उपाध्यक्ष पुर्ण बहादुर थापाले गरेका थिए। कार्यक्रम संचालन क्लबका सहसचिव शंकर प्रसाद (बेद) अधिकारीले संचालन गरेका थिए।

गोरखा अस्पताललाई हव अस्पतालका रूपमा सञ्चालन गर्ने तयारी

पोखरापत्र संवाददाता

गोरखा, ७ साउन

गोरखा जिल्लाको एक मात्र सरकारी अस्पताल गोरखा अस्पताललाई हव अस्पतालका रूपमा विकास गरिने भएको छ।

भूकम्पपछि पुनःनिर्माण गरिएको सुविधा सम्पन्न उक्त अस्पतालमा बहु विशेषज्ञ सेवाको सुनिश्चितता र निरन्तरता दिने गरी तयारी थालिएको अस्पतालका निमित्त मेडिकल सुपरिटेन्डेन्ट डा हरिकुमार श्रेष्ठले जानकारी दिनुभयो।

‘गोरखा अस्पताललाई हव अस्पतालका रूपमा विकास गर्नका लागि अस्पताल व्यवस्थापन समिति र निक साइमन्स

इन्स्टिच्युटबीच सम्झौतापत्रमा हस्ताक्षर भइसकेको छ’, उहाँले भन्नुभयो, ‘हव अस्पताल भन्नाले अस्पतालबाट प्रदान गरिने बहु विशेषज्ञ सेवाको सुनिश्चितता र निरन्तरतालाई जनाउँछ।’ अबदेखि विशेषज्ञ चिकित्सकलगायत अन्य जनशक्ति, उपकरण र तालिमको व्यवस्था गरी चिकित्सकीय सेवा र सुविधा प्रदान गरिने अस्पतालका सूचना अधिकारी कृष्ण ढकालले जानकारी दिनुभयो।

त्यस्तै अस्पतालमा त्यस्ता जनशक्तिका लागि आवासको सुविधासमेत मिलाइने उहाँको भनाइ थियो। ‘सम्झौताअनुसार यस अस्पताललाई सेकेन्डरी ‘ए’ स्तरको सेवा प्रदान गर्नु तथा सम्पूर्ण

सेवाको निरन्तरता र गुणस्तरीय प्रवाह गर्नु पनि हो’, सूचना अधिकारी ढकालले भन्नुभयो, ‘सम्झौता भएसँगै अब यसै महिनादेखि सबै सेवा प्रारम्भ हुन्छ।’ सुविधासम्पन्न भवन निर्माण भएसँगै यस अस्पतालबाट पछिल्लो समय टूला शल्यक्रिया, प्रयोगशालामा कल्चर सेवाका साथै स्वास्थ्य बीमा, समाजिक सेवा इकाइ तथा फिजियोथेरापी सेवा पनि सञ्चालन हुँदै आएको उहाँले उल्लेख गर्नुभयो। अब छिट्टै थाइराइडको हर्मोन जाँच, डायलासिस, एचडिडि, आ ई स यु ल ग य त सेवा सञ्चालनका लागि अन्तिम तयारीमा रहेको सूचना अधिकारी ढकालले बताउनुभयो।

व्याज र प्रतिफल योगदानकर्ताको खातामा

रासस

काठमाडौं, ७ साउन

सामाजिक सुरक्षा कोषले आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को योगदान रकमबाट प्राप्त व्याजका साथै एक प्रतिशत प्रतिफल रकम योगदानकर्ताको खातामा जम्मा गरेको छ। कोष सञ्चालक

समितिको बैठकले वृद्धावस्था सुरक्षा योजनामा योगदान गर्ने योगदानकर्ताको अधिल्लो आवको योगदान रकमको छ दशमलव७५ प्रतिशत व्याज र थप एक प्रतिशत प्रतिफल थप गर्ने निर्णय गरेको थियो।

कोषलेकोरोनामहामारीकोसमयमा

सरकारका तर्फबाट योगदानकर्ताको खातामा जम्मा गर्नुपर्ने योगदान रकमको बाँकी अंशसमेत जम्मा गरिदिएको छ।

योगदानकर्ताको खातामा बाँकी १६ प्रतिशत रकम जम्मा गरिएको कोषका निर्देशक कृष्ण अधिकारीले जानकारी दिनुभयो।

कृषिमा वित्तीय क्षेत्र अनुदार

रासस

काठमाडौं, ७ साउन

कृषि उत्पादनका क्षेत्रमा वित्तीय संस्थाहरू अनुदार देखिएका छन्। आर्थिक वर्ष २०७९/८० का लागि नेपाल राष्ट्र बैंकले हालै सार्वजनिक गरेको मौद्रिक नीतिमा उक्त विषय उल्लेख छ। नेपाल राष्ट्र बैंकले वित्तीय संस्थाहरूलाई लगानीयोग्य रकमको १५ प्रतिशत कृषि क्षेत्रमा लगानी गर्न भनेकामा उनीहरूले १२ दशमलव दुई आठ प्रतिशत लगानी गरेका छन्।

‘एकतिर कृषिको आयात चुलिएको छ। अर्कातिर वित्तीय संस्थाहरू लगानीमा अनुदार देखिएपछि कृषिको परनिर्भरता तत्काल घट्ने देखिँदैन,’ अर्थशास्त्रका जानकार भवानी खनालले रासससँग भन्नुभयो। गत आर्थिक वर्षको अन्त्यसम्ममा वित्तीय संस्थाले कृषि क्षेत्रमा रु चार खर्ब ९० अर्ब १५ करोड लगानी गरेका

थिए। उक्त रकम लगानी गर्नु भनेको रकममा झन्डै तीन प्रतिशतले कमी हो। सोही अवधिमा सहुलियतपूर्ण कृषि कर्जा लिने कृषकको गत जेट मसासन्तसम्मको सङ्ख्या ६० हजार ६१८ रहेको छ। उनीहरूले रु एक खर्ब ३९६ अर्ब ८४ करोड सहुलियत कर्जा लिएका छन्। आर्थिक वर्ष २०७९/८० का लागि प्रस्तुत बजेटमा कृषिको रुपान्तरणमार्फत अगामी पाँच वर्षमा कृषिको व्यापार सन्तुलित राख्ने उल्लेख छ। बजेटको बुँदा नं १८ मा आधारभूत कृषि उत्पादन धान, मकै, गहुँ, तरकारी र फलफूलको आयातमा ३० प्रतिशतले कमी ल्याए भने पनि वित्तीय संस्थाहरू भने कृषि लगानीमा उत्साहित देखिँदैनन्। ‘नेपालमा साना किसानहरूको सङ्ख्या ठूलो छ’, खाद्यका लागि कृषि अभियानका संयोजक उद्धव अधिकारीले भन्नुभयो। आर्थिक वर्ष २०७९/८० को मौद्रिक

नीति र बजेट वास्तविक साना किसानका पक्षमा नरहेको बताउनुभयो। मौद्रिक नीतिले वास्तविक कृषि व्यवसायीलाई रु २० लाखसम्म कृषि व्यवसाय सञ्चालन गर्न परियोजना धितो लिन सक्ने व्यवस्था गरेको तर उक्त व्यवस्थाबाट साना किसान भने लाभान्वित हुने देखिँदैनन्।

नेपालमा साना किसानको सङ्ख्या झन्डै ८० लाख रहेको अनुमान छ। यसअघि धितो राख्ने अधिकांस साना किसानसँग परियोजना नै छैन। बैंकबाट धितो लिएर परियोजना सञ्चालन गरेका मध्यम वर्गीय किसान भने सो व्यवस्थाबाट लाभान्वित हुने देखिन्छन्। साना किसानसँग टुक्राटुक्रा खेतीयोग्य जमिन छ। तर समयमा मलखाद, बीउबीजन र सिँचाइको व्यवस्था हुनसकेकै कारण जमिन बाँधो हुँदै गएको छ। सरकारले टुक्रा जमिनलाई चक्लाबन्दी गर्ने योजना ल्याएको भए पनि सो विषय प्रभावकारी

हुन सकेन। आर्थिक वर्ष २०७९/८० को बजेटले कृषिको आधुनिकीकरण, व्यवसायीकरण र यान्त्रिकीकरणमार्फत उत्पादनमा जोड दिएको छ। तर, खेतीयोग्य जमिन क्रमशः बाँधो हुँदै जानु, खेती गर्ने जनसङ्ख्या सहर केन्द्रीकृत हुनु र भएका खेतीयोग्य जमिन टुक्रा टुक्रामा किताकाट भई घडेरीका रूपमा विक्री हुनाले तत्काल कृषिको परनिर्भरता घट्ने छाँट देखिँदैन।

मौद्रिक नीतिले बजेटमा उल्लेख भएको कृषि कर्जालाई लघुवित्त कोषको स्थापनामार्फत प्रभावकारी बनाउने उल्लेख छ। कोषमा रु पाँच खर्ब लगानी गर्न नागरिक, कर्मचारी र सामाजिक सुरक्षा कोषबाट निश्चित रकम लगानी गर्नुपर्ने उल्लेख छ। नीतिले कोषमा जम्मा भएको रकम किसानको घरदैलोमा पुऱ्याइने उल्लेख भएपछि साना किसानमा उत्साहको सञ्चार भएको देखिन्छ।

गुड्ने मिनी अस्पताल !

रासस

काठमाडौं, ७ साउन

नेपालमा सामान्य खालको स्टेचर र केही उपकरण भएका र मध्यम खालका बिरामीलाई ओसारपसार गर्न सक्ने एम्बुलेन्स चल्छन्। त्यही पनि भौगोलिक अवस्था, सडक जाम सुविधा अभावले बिरामीको बीच बाटोमै मृत्यु हुने अवस्थाको सामना गरिरहनुपरेको छ।

तर अस्पतालमा मात्र प्राप्त हुने महत्वपूर्ण सेवा भेन्टिलेटर, बिरामी निगरानीमेसिन, सिरिन्ज पम्प, इन्फ्युजन पम्प, अक्सिजन कन्सेन्ट्रेटर, इसिजी मेसिन, अल्ट्रासाउन्ड मेसिनलगायतका उपकरण कुनै एउटा गाडीमा हुन्छ। त्यसभित्र एउटा होइन छ/छटा सुविधायुक्त शय्या र साथमा सिसीब्यामेरा। मिनी अस्पतालका रूपमा रहेका ती सुविधासहितका त्यस्ता गाडी विकसित मुलुकमा प्रयोगमा भइरहेका छन्, तर हाम्रोजस्तो विकासोन्मुख मुलुकमा त्यस्तो सेवा प्राप्त सवारीसाधन सञ्चालन होला ? हामी धेरैलाई विश्वास लान गाह्रै हुन्छ। अब भने

राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरणले त्यस्ता सवारीसाधनलाई नेपालमा भित्र्याएर अविश्वासलाई विश्वासमा बदलिदिएको छ। एउटा जटिल बिरामीलाई अस्पतालले उपचार गर्ने सविधानसहितको सेवा प्राप्त हुने सवारीसाधन नेपालमा पहिलोपटक भित्रिएको हो। अबका विपत्तिमा ती गाडीले नेपालमा पनि सेवा थाल्नेछ र अकालमा हुने मृत्युलाई घटाउन सहयोग गर्नेछ। चिकित्सक नआइपुग्दा पनि टेलिमेडिसिनको रूपमा चिकित्सकलाई जोडेर उक्त गाडीभित्रै बिरामीको उपचार र निगरानी गर्नसमेत सकिने प्राधिकरणका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत अनिल पोखरेलले जानकारी दिनुभयो।

उहाँले उक्त गाडीलाई मिनी अस्पताल वा गुड्ने अस्पतालका रूपमा लिइएको र विपद्मा परेका मानिसको ज्यान बचाउन सहयोगी हुने विश्वास रहेको बताउनुभयो। उहाँले यस्तो प्रकारको गाडी नेपालमा पहिलोपटक भित्रिएको दाबी पनि गर्नुभयो। यस्ता सुविधायुक्त आठ

टूला गाडी र आठवटा ‘ए क्लास’का एम्बुलेन्स सञ्चालन र व्यवस्थापनका लागि सशस्त्र प्रहरीले जिम्मेवारी प्राप्त गरेको छ। सरकारले उक्त गाडी मल्टी डोनर टुट फण्ड र विश्व बैंकको व्यवस्थापन सहयोगमा प्राप्त गरेको हो। मुख्यतः उक्त फण्डमा अमेरिकी सहयोग नियोग (युएसएड), बेलायती सहयोग नियोग (एमएसिडओ), क्यानेडियन एड र स्वीस एजेन्सी फर डेभलपमेन्ट एण्ड कर्पोरेशनको पैसा परेको छ।

गृहमन्त्री बालकृष्ण खाणले आजै सशस्त्र प्रहरी महानिरीक्षक राजु अर्याललाई ती गाडीको चाबी हस्तान्तरण गर्नुभयो। उक्त गाडीहरू हरेक प्रदेशमा एक-एकवटा र केन्द्रमा एकवटा रहनेछ जनाइएको छ। विपत्तिमा परेका र गम्भीर घाइते भएका मानिसलाई अस्पताल ल्याउन नसक्ने अवस्था भएमा, तत्कालै उपचार जरुरी परेमा सोही गाडीमा राखेर उपचार गर्न सकिन्छ। गाडीभित्रै छ जनालाई सुविधायुक्त शय्यामा राखेर उपचार गर्न सकिन्छ भने केही बिरामीलाई अन्य कुर्सीमा समेत राखेर उपचार गर्न

सकिने सुविधा छ। प्राकृतिक विपद्को चुनौती सामना गरिरहेको नेपालजस्तो मुलुकका लागि उक्त गाडीको प्रयोगले विपद्मा परेका मानिसको अकाल मृत्युबाट जोगाउने विश्वास गरिएको छ। नेपाल प्राकृतिक र अन्य विपद्को टूला जोखिममा रहेको तथ्य हामी सबैमा विदितै छ। कठिन भौगोलिक अवस्थाको कारणले भूकम्प, बाढी र पहिरो, डुबान, आगलागीजस्ता विपद् बल्भरहन्छ। कोभिडजस्ता टूला महामारीको सम्भावना पनि उतिकै छ। सडक, हवाई र निर्माणसम्बन्धी टूला दुर्घटना भइरहेको छ। त्यसैले जनताको जीवनरक्षाका लागि यस्ता गाडी सहयोगी हुन्छ। सरकारसँगको सहमतिअनुसार अशोक लेल्याण्डले उक्त गाडी खरिद गरी सरकारलाई बेचेको हो। उक्त गाडीलाई विपद् सामूहिक उद्धार एम्बुलेन्सको नाम दिइएको छ। यसले बिरामी ओसारपसारमात्र गर्दैन, यसमा रहेको उपकरणले गाडीलाई मिनी अस्पताल वा गुड्ने अस्पताल नै बनाएको छ। डाक्टर नसले बाटोमै बिरामीको उपचार र हेरचाह गरी बचाउन सक्छन्।